

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zarządzanie przedsięwzięciem - kwestie jakościowe

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE - KWESTIE JAKOŚCIOWE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

- Działania informacyjne i promocyjne są elementem realizacji przedsięwzięć dofinansowanych z Funduszy Europejskich.
- **Działania te są równie istotne jak wszystkie pozostałe i podlegają kontroli.**
- Instytucja, która otrzymała dofinansowanie z Funduszy Europejskich, ma obowiązek informowania opinię publiczną, uczestników i odbiorców o uzyskaniu dofinansowania.
- Niewypełnienie niektórych obowiązków może skutkować pomniejszeniem dofinansowania (na co wskazują zapisy w umowie o dofinansowanie).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

■ Warunki szczegółowe Umowy

DODATKOWE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WIDOCZNOŚCI FINANSOWANIA UNIJNEGO

(...) realizator informuje o wsparciu otrzymanym w ramach programu FERS we wszelkiej korespondencji i materiałach promocyjnych, również na stronach internetowych i w mediach społecznościowych. Wytyczne dostępne są pod adresem: <https://www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023>.

■ Warunki ogólne

EKSPONOWANIE INFORMACJI O FINANSOWANIU ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

(...) wszelkie związane z działaniem komunikaty lub publikacje, wydawane przez realizatora, w tym podczas konferencji, seminariów lub we wszelkich materiałach informacyjnych lub promocyjnych (takich jak broszury, ulotki, plakaty, prezentacje itp.):

- a) wskazują, że działanie zostało dofinansowane ze środków Unii oraz
- b) zawierają emblemat Unii Europejskiej. W przypadku umieszczania emblematu w sąsiedztwie innego logo, emblemat Unii Europejskiej jest odpowiednio wyróżniony.(...)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

- **Kiedy?**

Od momentu uzyskania dofinansowania tj. od podpisania umowy do końca realizacji przedsięwzięcia lub do końca okresu trwałości.

- **Co?**

Działania informacyjne i promocyjne oraz dokumenty związane z realizacją przedsięwzięcia, które trafiają do wiadomości publicznej lub są przeznaczone dla uczestników muszą być oznakowane.

Wszystkie materiały promocyjne, gadżety, prezentacje, artykuły itp.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

Jak tworzyć treści z informacją o wsparciu z Funduszy Europejskich?

W materiałach i działaniach informacyjnych lub promocyjnych dotyczących przedsięwzięcia należy:

- a) wypełnić obowiązki informacyjne np. oznakować działania obowiązkowymi zestawieniami znaków, umieszczać tablice, plakaty i naklejki,
- b) oraz w treści materiału podać rzetelną informację o dofinansowaniu z Unii Europejskiej !

INFORMACJA I PROMOCJA

- **Oznaczenie musi zawierać znaki** : Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej, Znak Unii Europejskiej, Znak Funduszy Europejskich

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- **Liczba znaków w zestawieniu** (tzn. w jednej linii) nie może przekraczać czterech. Nie można w zestawieniu umieszczać znaków wykonawców, którzy nie są beneficjentami. Inne znaki, jeśli są potrzebne można umieścić poza zestawieniem - linią znaków.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Niedopuszczalne zastosowanie znaków i animacji

Zmiana proporcji i elementów znaku względem siebie

Deformacja znaku

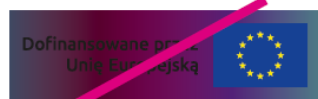

Zmiana proporcji i elementów znaku względem siebie

Dofinansowane przez Unię Europejską

Umieszczenie znaku pełnokolorowego na kolorowych tłach lub dostosowywanie do tła

Deformacja znaku

Dofinansowane przez Unię Europejską

Stosowanie w znaku innego kroju

Dofinansowane przez Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

Motyw marki Fundusze Europejskie

- **Element przewodni** tożsamości wizualnej marki składa się z symbolu - prostokąta w kolorze i proporcjach sygnetu (flagi) UE i niebieskich gwiazd z sygnetu znaku Funduszy Europejskich oraz napisu „Fundusze Europejskie” na niebieskim polu.
- **Motyw marki** to element przewodni rozszerzony o dwa prostokąty.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

Motyw marki Fundusze Europejskie

Zdjęcie projektu

Fundusze Europejskie

Tekst prezentujący idee,
pomysły, zamierzenia.

- **Motyw marki** jest podstawowym narzędziem w budowaniu layoutu. W jednym polu możemy umieszczać zdjęcia lub grafikę, w drugim - tytuły, hasła lub teksty.
- Obowiązkowy **zestaw znaków** zamyka layout.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

- Oznaczenie miejsca realizacji działań
- Plakat
  - ✓ Musi się znajdować w miejscu realizacji przedsięwzięcia, w dobrze widocznym i ogólnodostępnym miejscu.
  - ✓ Przynajmniej jeden plakat w siedzibie Realizatora.
  - ✓ Wzór plakatu jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać lub usuwać znaków poza uzupełnieniem treści we wskazanych polach.
  - ✓ Wzory dostępne są na stronie:
<https://www.rozwojspoeczny.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/promocja-programu/>.

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

f r s e

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

- Oznaczenie sprzętu
- Naklejka
  - Obowiązek umieszczenia naklejki na zakupionym sprzęcie ze środków UE i budżetu państwa.
  - Naklejka musi zawierać: zestawienie znaków właściwe dla programu oraz tekst „Zakup finansowany ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa”.
  - Wzór jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować.

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Strona internetowa / konto w mediach społecznościowych

Musi się tam znaleźć:

- ✓ **informacja o otrzymaniu dofinansowania z UE,**
- ✓ **opis przedsięwzięcia, w tym opis jego celów i rezultatów,**
- ✓ **zestawienie znaków: Funduszy Europejskich dla RS, barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej.**

Oznaczenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych występują zawsze w wariancie pełnokolorowym.

Nie można tu zastosować wersji achromatycznych!

Jeżeli tworzysz nową stronę internetową, którą finansujesz w ramach dofinansowania z UE, **oznaczenia graficzne muszą znaleźć się na samej górze strony internetowej.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Strona internetowa / konto w mediach społecznościowych

Opis przedsięwzięcia na stronie internetowej musi zawierać min. :

- a) tytuł lub jego skróconą nazwę,
- b) działania, które będą realizowane w ramach dofinansowania (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.)
- c) grupy docelowe (do kogo skierowany, kto z niego skorzysta),
- d) cel lub cele,
- e) efekty, rezultaty (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
- f) wartość przedsięwzięcia (łączy koszt),
- g) wysokość wkładu z Funduszy Europejskich.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

Aby zachować właściwy standard oznaczeń, zaleca się korzystać z gotowych wersji elektronicznych znaków umieszczonych na portalu:

<https://www.rozwojspoleczny.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/promocja-programu/>

Obowiązkowa lektura:
**Księga Tożsamości Wizualnej marki
Fundusze Europejskie 2021 - 2027**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Warunki szczególne (art. dot. wsparcia włączenia dla uczestników z mniejszymi szansami)

Na każdym etapie przedsięwzięcia Realizatorzy zobowiązani są do:

- przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji
- realizacji najistotniejszych praw i zasad zawartych w Karcie Praw Podstawowych;
- przestrzegania obowiązków wynikających z Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych;
- przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju;
- stosowania standardu minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn.

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Zasada równości szans i niedyskryminacji:

- przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami
- dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci
- zawarcie w procesie rekrutacji informacji dot. udziału w mobilności osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- ocena zasadności udziału w mobilności jedynie w oparciu o kryteria merytoryczne
- w przypadku zakwalifikowania się do projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością: możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych związanych z jej udziałem w mobilności
- dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach
- zachowanie równości szans K i M w oparciu o standard minimum

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 8 - Ochrona danych osobowych:** dodanie w dokumentach projektowych zapisów RODO
- **Art. 14 - Prawo do nauki:** zapewnienie bezpłatnej oraz dostosowanej do potrzeb możliwości uczenia się wszystkim uczestnikom, w tym wzmacnianie kompetencji zawodowych i kluczowych
- **Art. 20 - Równość wobec prawa oraz Art. 23 - Równość kobiet i mężczyzn:** przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami; dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci; prowadzenia rekrutacji do projektów w oparciu o zasady niedyskryminacji, równego dostępu do informacji o realizowanym projekcie i równości szans
- **Art. 21 - Niedyskryminacja:** zasadność udziału danej osoby w mobilności oceniane będzie jedynie w oparciu kryteria merytoryczne

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 24 - Prawa dziecka:** przestrzegania praw dziecka, w tym praw ucznia
- **Art. 26 - Integracja osób niepełnosprawnych:** możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych bezpośrednio związanych z udziałem w mobilności osób o mniejszych szansach; dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach; zawarcia w procesie rekrutacji uczestników informacji dot. udziału w realizacji działań osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- **Art. 37 - Ochrona środowiska:** propagowania działań i zachowań odpowiedzialnych i zrównoważonych środowiskowo; możliwość realizacji podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu; realizacja działań w sposób przyjazny środowisku

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (przykłady):

- Art. 5 - Równość i niedyskryminacja
- Art. 7 - Dzieci z niepełnosprawnościami
- Art. 9 - Dostępność
- Art. 20 - Mobilność
- Art. 21 - Wolność wypowiedzenia się i wyrażania opinii oraz dostęp do informacji
- Art. 24 - Edukacja

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych:

Dostępność: możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Stosowanie ww. zasady oznacza, że wszystkie produkty projektów (w tym usługi), które otrzymają dofinansowanie z FERS, muszą być dostępne dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek.

Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja.

Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 wraz z załącznikami: w załączniku nr 2 zostały opisane Standardy dostępności, które należy stosować przy realizacji projektów FERS.

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Stosowanie standardu minimum zasady równości kobiet i mężczyzn:

Standard minimum:

- narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach przedsięwzięć współfinansowanych z EFS+
- obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy uwzględniono kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego
- stanowi załącznik nr 1 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zarządzanie przedsięwzięciem - zespół projektowy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

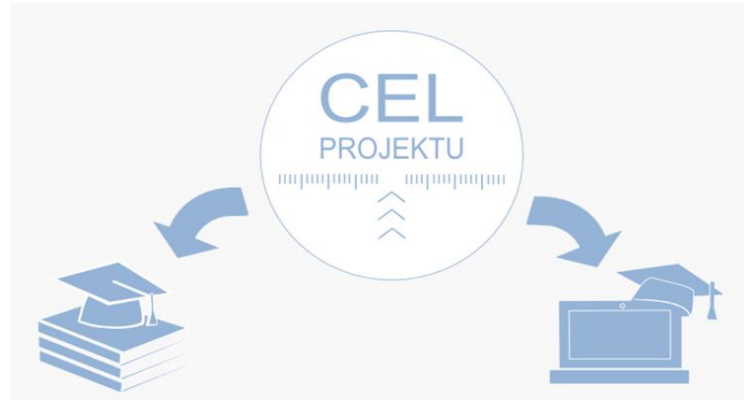

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZARZĄDZANIE

Realizacja projektu unijnego ma swoją specyfikę, z którą wiążą się:

- Wyzwania związane z zarządzaniem - kierowanie zespołem, praca w zespole, planowanie, zarządzanie budżetem, realizacja harmonogramu, monitoring, ewaluacja.
- Obowiązki wynikające z faktu otrzymania dofinansowania z funduszy unijnych - konieczność stosowania zapisów Umowy o dofinansowanie, uzgadniania z FRSE zmian w projekcie, prowadzenie działań według cyklu życia projektu.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE

Zespół projektowy

- **Zespół**, nie jedna osoba.
- **Rola Koordynatora.**
- **Możliwość włączenia czasowo dodatkowych osób.**
- **Komunikacja w zespole.**
- **Komunikacja z przełożonym, OP, instytucją partnerską, innymi zespołami i podmiotami.**

ZARZĄDZANIE

Zespół projektowy

Skład zespołu projektowego:

- merytorycznie zaangażowane osoby w przedsięwzięcie
- znające szeroki kontekst
- również osoby bez doświadczenia
- koordynator - zarządzanie zespołem projektowym, zlecanie zadań i kontrola ich wykonania

- Znajomość zasad programu
- Jasny podział zadań i odpowiedzialności w zespole
- Dbanie o atmosferę w zespole

ZARZĄDZANIE

Zarządzanie projektem będzie łatwiejsze jeżeli zostanie...

- Odpowiednio zaplanowany czas pracy np. opracowując dokładny **harmonogram**.
- Wyznaczony **podział zadań**, **role** projektowe - wyznaczenie odpowiedzialnych osób.
- Wskazanie **terminu** wykonania zadań.
- Wykorzystana tzw. **lista kontrolna**.
- Warto wykorzystywać **nowoczesne aplikacje** służące zarządzaniu, komunikacji, udostępnianiu materiałów, prowadzenia wideokonferencji.
- Oparte na **dobrej komunikacji** (również pomiędzy instytucją wysyłającą a zagraniczną instytucją przyjmującą).
- Zaplanowany **plan rozwiązywania** potencjalnych **problemów**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Rekrutacja uczestników

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

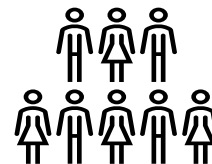
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Rekrutacja uczestników - zasady rekrutacji

- I. powołanie Komisji Rekrutacyjnej
- II. przygotowanie dokumentacji rekrutacyjnej:
  - regulaminu zawierającego przejrzyste kryteria oceny wraz z punktacją, uwzględniającego grupę docelową, zasadę równości szans i niedyskryminacji oraz procedurę odwoławczą
  - formularzy zgłoszeniowych kandydatów (zgodne ze wzorem FRSE)
  - innych dokumentów, jeśli występują (np. testy kwalifikacyjne, oceny rozmów kwalifikacyjnych)
- III. akcja informacyjna o uruchomieniu naboru
- IV. selekcja uczestników, potwierdzona protokołem z rekrutacji (podpisanym przez Komisję Rekrutacyjną)
- V. stworzenie list rankingowych: głównej i rezerwowej
- VI. poinformowanie o wynikach rekrutacji

Rekrutacja uczestników - zasady rekrutacji

Dodatkowe informacje

- dokumentacja rekrutacyjna powinna dokładnie odzwierciedlać wszystkie etapy naboru uczestników do projektu
- w przypadku rekrutacji uzupełniającej - fakt ten należy potwierdzić w dokumentach rekrutacyjnych
- przeprowadzenie rekrutacji dla kadry, analogicznie jak dla uczniów
- osoby wchodzące w skład Komisji Rekrutacyjnej nie powinny oceniać własnych formularzy zgłoszeniowych

FRSE na wezwanie Instytucji Pośredniczącej może prosić w trybie pilnym kopii wszystkich dokumentów rekrutacyjnych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Rekrutacja uczestników - Formularze zgłoszeniowe

Formularz zgłoszeniowy - minimalny zakres danych koniecznych do przekazania przez uczestnika projektu do realizatora

Realizator, biorący udział w Projekcie zobowiązany jest do odebrania od każdego kandydata na uczestnika Projektu podpisanego formularza zgłoszeniowego.

- Formularz zgłoszeniowy dla przedstawiciela kadry pedagogicznej
- Formularz zgłoszeniowy dla ucznia

Wzory dokumentów zamieszczone na stronie www programu:
<https://www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023>

Rekrutacja uczestników - Formularze zgłoszeniowe

Klauzula informacyjna - przetwarzanie danych osobowych kandydatów do projektu

W momencie zbierania od kandydata danych osobowych w formularzu zgłoszeniowym, realizator będący samodzielnym administratorem danych, zobowiązuje się przekazać kandydatowi na uczestnika Projektu swoją klauzulę informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych kandydata.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA POMIĘDZY REALIZATOREM A UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI

- ✓ Zasady sporządzania umowy
- ✓ Najważniejsze postanowienia
- ✓ Załączniki do umowy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem - zasady podpisania

Przed rozpoczęciem mobilności, realizator będzie zobowiązany, pod rygorem nieuznania kosztów mobilności za kwalifikowalne, do podpisania z **każdym uczestnikiem** Projektu następujących dokumentów (...):

Umowy zawartej pomiędzy instytucją wysyłającą a uczestnikiem mobilności zagranicznej w ramach projektu „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej” wraz z załącznikami:

- ✓ *Porozumienie o programie zajęć edukacyjnych* w ramach mobilności kadry edukacji szkolnej typu: job shadowing i teaching assigment oraz suplement
- ✓ *Program edukacyjny dla mobilności grupowych (dotyczy grupowych wyjazdów uczniów)*
- ✓ *Oświadczenie Uczestnika projektu*

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem - zasady podpisania

- **Wzór umowy** dostępny na stronie internetowej w sekcji załączniki do umowy finansowej <https://www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023>
- **Obowiązuje 1 wzór umowy dla osób uczących się i pracowników (kadry), opiekunów mobilności grupowej, uczestników wizyty przygotowawczej**
- **Umowa zawiera minimalne wymagania, jakie powinna spełniać umowa w odniesieniu do instytucji wysyłającej i uczestnika. **Może ona zostać uzupełniona o dodatkowe wymagania**, jeżeli obie strony umowy wyrażą i zaakceptują potrzebę ich wprowadzenia, ale **niedopuszczalne jest wykreślanie zapisów z umowy.****

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem - zasady podpisania

„Tekst w kolorze niebieskim stanowi wskazówkę dotyczącą korzystania z umowy.

Pole w kolorze żółtym należy zastąpić danymi odpowiadającymi danej sytuacji faktycznej.

Umowa przygotowana dla konkretnego uczestnika nie powinna zawierać żadnych zaznaczeń wyróżnionych kolorem żółtym lub niebieskim.”

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem - zasady podpisania

- **2 egzemplarze** (po jednym dla każdej ze stron)
- umowę należy przygotować w **języku polskim**
- w przypadku **osób niepełnoletnich** umowa i załączniki muszą być podpisane **przez uczestnika i jego opiekuna prawnego**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Umowa z uczestnikiem - zasady podpisania

- możliwe jest przygotowanie załączników do umowy w języku obcym tj. porozumienie o programie zajęć edukacyjnych oraz suplement, program mobilności grupowych
- wymiana między stronami ww. załączników z oryginalnymi podpisami nie jest wymagana. Podpisy elektroniczne lub skany dokumentu są dopuszczalne
- zmiany lub uzupełnienia umowy wymagają podpisania aneksu z uczestnikiem
- postanowienia zawarte w Umowie mają pierwszeństwo przed postanowieniami zawartymi w Załącznikach do Umowy.

Umowa z uczestnikiem mobilności

na Umowę składają się:

1) dane identyfikacyjne

2) warunki ogólne

3) podpisy

4) Załączniki:

- *Porozumienie o programie zajęć edukacyjnych oraz suplement, program mobilności grupowej*
- *Oświadczenie Uczestnika mobilności*
- *Raport indywidualny*

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WARUNKI OGÓLNE - NAJWAŻNIEJSZE POSTANOWIENIA

Najważniejsze informacje zawarte w Umowie:

- Cel umowy/ Okres obowiązywania umowy i czas trwania mobilności
- **Wsparcie finansowe/ Warunki płatności/ Zwrot wsparcia finansowego**
- Ubezpieczenie/ Ochrona Danych Osobowych
- Indywidualny raport uczestnika z mobilności
- Etyka i Wartości
- Rozwiązanie Umowy /Kontrole i Audyty
- Odpowiedzialność /Prawo właściwe i jurysdykcja sądowa

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

POZOSTAŁE ARTYKUŁY UMOWY

Cel umowy/ Okres obowiązywania umowy i czas trwania mobilności

- **Institucja** zapewni Uczestnikowi wsparcie na wyjazd w celu realizacji mobilności (..)
- **Uczestnik** akceptuje warunki wsparcia lub zapewnienia usług i zobowiązuje się zrealizować program mobilności (...)
- **data rozpoczęcia** mobilności to **pierwszy dzień**, w jakim Uczestnik powinien być **obecny w instytucji przyjmującej**,
- **data zakończenia** mobilności to **ostatni dzień**, w jakim Uczestnik powinien być obecny w instytucji przyjmującej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

POZOSTAŁE ARTYKUŁY UMOWY

Ubezpieczenie/ Ochrona Danych Osobowych

- **Ubezpieczenie obejmuje co najmniej** ubezpieczenie zdrowotne, od odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków
- **Zaleca się wyrobienie** Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz ubezpieczenie od utraty lub kradzieży dokumentów, biletów podróжных i bagażu.
- **Instytucja przekazuje Uczestnikowi klauzule informacyjne** wszystkich administratorów i odbiera od Uczestnika oświadczenie o zapoznaniu się z nimi
- **Dane osobowe Uczestnika będą przetwarzane przez następujących administratorów danych:** Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Centrum Projektów Europejskich, Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, Instytucję.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

POZOSTAŁE ARTYKUŁY UMOWY

Raport indywidualny

- **Uczestnik wypełni raport w terminie 14 dni**, licząc od ostatniego dnia zajęć merytorycznych w instytucji przyjmującej.
- Uczestnik, który **nie złoży indywidualnego raportu** może zostać wezwany przez Instytucję **do częściowego lub pełnego zwrotu wsparcia finansowego**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

POZOSTAŁE ARTYKUŁY UMOWY

Etyka i wartości

- Działanie związane z mobilnością musi być prowadzone zgodnie z **najwyższymi standardami etycznymi** oraz obowiązującym krajowym, unijnym i międzynarodowym prawem dotyczącym zasad etycznych.
- Uczestnik musi zobowiązać się i zapewnić **poszanowanie podstawowych wartości Unii Europejskiej** (takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i praw człowieka, w tym praw mniejszości).

Jeśli uczestnik naruszy którykolwiek z obowiązków, dotacja może zostać zmniejszona

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI- ZAŁĄCZNIKI

Załącznik I

- ✓ *Porozumienie o programie zajęć edukacyjnych w ramach mobilności kadry edukacji szkolnej typu: **job shadowing i teaching assigment (dotyczy kadry pedagogicznej) oraz suplement do porozumienia***
- ✓ *Program edukacyjny dla mobilności grupowych (dotyczy grupowych wyjazdów uczniów)*

Załącznik II Oświadczenie Uczestnika projektu

Załącznik III Raport indywidualny - uczennica/uczeń

[LUB]

Raport indywidualny - kadra pedagogiczna (nie dotyczy opiekunów grupy oraz wizyt przygotowawczych)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - ZAŁĄCZNIK I

Uczniowie

- Harmonogram
- Program zajęć edukacyjnych
- Lista uczestników (uczniów/opiekunów)

Program edukacyjny dla mobilności grupowych

Przedstawiciele kadry pedagogicznej

- Kontekst edukacyjny
- Efekty uczenia się
- Program zajęć i zadania
- Ocena efektów uczenia się

Porozumienie o programie zajęć edukacyjnych w ramach mobilności kadry typu: job shadowing i teaching assigment oraz suplement

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

SUPLEMENT DO POROZUMIENIA O PROGRAMIE ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Wystawiany po zakończeniu mobilności, aby udokumentować, co faktycznie zostało osiągnięte.

1. **Cel** - należy uwzględnić wszelkie zmiany w stosunku do planowanej mobilności (np. czas trwania, osoby towarzyszące) lub w osiągniętych efektach uczenia się w porównaniu z załączonym Porozumieniem o programie zajęć
2. **Załączniki** - Porozumienie o programie zajęć
3. **Podpisy** - uczestnik, organizacja wysyłająca, organizacja przyjmująca.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - ZAŁĄCZNIK II

Klauzule informacyjne dotyczące przetwarzania danych osobowych

Realizator zobowiązany jest przekazać zakwalifikowanemu uczestnikowi, którego dane pozyskuje, klauzule informacyjne: Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i FRSE oraz własną klauzulę informacyjną, najpóźniej w momencie zawarcia z nim umowy.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - ZAŁĄCZNIK II

Klauzule informacyjne dotyczące przetwarzania danych osobowych - Załącznik do Umowy Finansowej

- dokument, który zawiera wszystkie niezbędne informacje na temat procesu przetwarzania danych osobowych uczestników projektu przez: Instytucję Zarządzającą, Instytucję Pośredniczącą, FRSE
- dane osobowe będą przetwarzane w związku z realizacją FERS, w szczególności w celu monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji, publikacji, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów oraz do celów określania kwalifikowalności uczestników.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - ZAŁĄCZNIK II

OŚWIADCZENIE UCZESTNIKA PROJEKTU

W związku z przystąpieniem do projektu *Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej* finansowanego ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 oświadczam, że:

- zostałem/-am poinformowany/-a, że moje dane będą przetwarzane przez następujących administratorów: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Centrum Projektów Europejskich, Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, **[nazwa realizatora/institucji wysyłającej]**;

- zapoznałem/-am się z klauzulami informacyjnymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Centrum Projektów Europejskich, Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, **[nazwa realizatora/institucji wysyłającej]**; które zostały mi udostępnione przez **[nazwa realizatora/institucji wysyłającej]**;

.....	.....
MIEJSCOWOŚĆ I DATA	CZYTELNY PODPIS UCZESTNIKA PROJEKTU*
[Jeśli dotyczy:] CZYTELNY PODPIS PRAWNEGO OPIEKUNA UCZESTNIKA PROJEKTU*	

*W przypadku deklaracji uczestnictwa osoby małoletniej oświadczenie powinno zostać podpisane przez Uczestnika i jej prawnego opiekuna.

Realizator jest zobowiązany odebrać od uczestnika projektu Oświadczenie, potwierdzające zawarte w dokumencie powyższe informacje

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - ZAŁĄCZNIK III

Załącznik III   Raport indywidualny - uczeń
[LUB]
Raport indywidualny - kadra pedagogiczna

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM PROJEKTU - PODSUMOWANIE

1. Obowiązek przechowywania **oryginałów** umów ze wszystkimi uczestnikami wyjazdów zagranicznych w siedzibie realizatora przez cały okres realizacji projektu - szczególnie na wypadek kontroli

FRSE na wezwanie Instytucji Pośredniczącej może prosić w trybie pilnym o dostarczenie oryginałów wszystkich podpisanych dokumentów

2. Obowiązek dopilnowania jakości sporządzanych dokumentów:
  - ✓ kompletność danych
  - ✓ wszystkie wymagane podpisy
  - ✓ czytelność dokumentu
  - ✓ dołączone wszystkie załączniki

Certyfikat musi zawierać:

- imię i nazwisko uczestnika,
- jako „instytucja przyjmująca” powinna zostać wskazana organizacja, w której uczestnik zrealizował mobilność
- określenie celu mobilności
- daty rozpoczęcia i zakończenia mobilności (bez dni na podróż)
- właściwe logotypy

Certyfikat podpisany przez:

- instytucję wysyłającą (Realizatora)
- organizatora
  - * kursu/szkolenia.
- instytucję przyjmującą
  - * job-shadowing
  - * teaching assignment
  - * grupowa mobilność uczniów
  - * wizyta przygotowawcza
- uczestnika wyjazdu zagranicznego
- data (ostatni dzień zajęć merytorycznych)

Wzór certyfikatu znajduje się na stronie:

<https://www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023>

Certyfikat

Fundusze Europejskie

Imię i nazwisko

Ur. dd/mm/rrrr

wziął/wzięła* udział w mobilności edukacyjnej/szkoleniu zagranicznym/obserwacji pracy/działaniach polegających na prowadzeniu zajęć dydaktycznych/wizycie przygotowawczej* w [nazwa instytucji przyjmującej, adres, kraj] w dniach dd/mm - dd/mm/rrrr w ramach projektu pod tytułem [tytuł projektu]

Niniejszym potwierdzamy, że cele programu wizyty zostały w całości zrealizowane.

Mobilność edukacyjna/szkolenie zagraniczne/obserwację pracy/działania polegające na prowadzeniu zajęć dydaktycznych/wizyte przygotowawczą* zrealizowano w ramach projektu „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego+, Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

INSTYTUCJA WYSYLAJĄCA _____ Podpis prawnego reprezentanta instytucji/pieczęć	INSTYTUCJA PRZYJMIAJĄCA _____ Podpis prawnego reprezentanta instytucji/pieczęć
--	--

Data uczestnika
..... dd/mm/rrrr

*osoba niewłaściwa

 Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

 Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

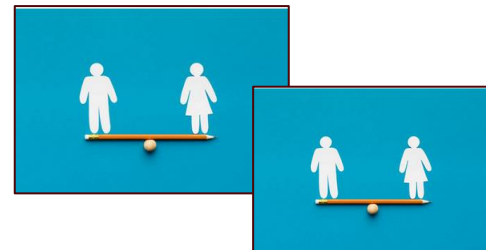
Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZASADA RÓWNOŚCI SZANS

Projekty finansowane ze środków FERS w szczególny sposób powinny uwzględniać kwestię równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn. Szczegółowe informacje dot. stosowania zasady równości szans zostały przedstawione w dokumencie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pt. **Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych w latach 2021-2027.**

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

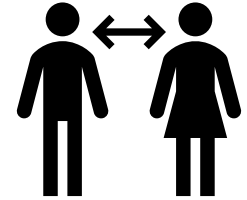
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZASADA RÓWNOŚCI SZANS

Przykłady działań wskazujących na stosowanie równość szans:

- ✓ stosowanie języka wrażliwego na płeć (np. dyrektor/dyrektorka, uczeń/uczennica) lub neutralnego płciowo (stosowanie języka uwzględniającego obie płcie) w dokumentach projektowych, publikacjach, materiałach, komunikatach dla mediów itd.
- ✓ stosowanie wizerunków zarówno kobiet, jak i mężczyzn np. na plakatach/zdjęciach promujących projekt, a także stosowanie ich wizerunków w sytuacjach niestereotypowych dla danej płci;
- ✓ równe uczestnictwo w podejmowaniu decyzji w projekcie np. skład komisji rekrutacyjnej jest zróżnicowany ze względu na płeć;
- ✓ zapewnienie dostępności do projektu dla osób z niepełnosprawnościami pozwalającej na udział na zasadzie równości z innymi osobami

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY, CZAS TRWANIA MOBILNOŚCI

Okres mobilności powinien rozpocząć się najwcześniej [data] i zakończyć najpóźniej [data]. (dni zajęć merytorycznych, bez dni podróży)

Data rozpoczęcia okresu mobilności jest pierwszy dzień, w jakim Uczestnik powinien być obecny w instytucji przyjmującej, a datą zakończenia mobilności jest ostatni dzień, w jakim Uczestnik powinien być obecny w instytucji przyjmującej. [...] dni na podróż zostanie dodanych do okresu trwania mobilności i uwzględnione w obliczeniu należnego wsparcia indywidualnego

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WSPARCIE FINANSOWE

Uczestnik otrzyma wsparcie finansowe z funduszy Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 na następującą liczbę dni: [...] [liczba dni mobilności będzie równa okresowi trwania fizycznej mobilności z uwzględnieniem dni podróży. Jeżeli Uczestnik nie otrzymuje wsparcia indywidualnego w ogóle lub otrzymuje częściowe wsparcie, liczba dni jest odpowiednio dostosowana].

Łączna wysokość wsparcia finansowego na okres mobilności wynosi [...] EUR/PLN. [w przypadku kadry suma stawek należnych Uczestnikowi w ramach: Wsparcia indywidualnego, Podróży, i jeśli dotyczy: Wizyty przygotowawczej i Opłaty za udział w kursie; w przypadku ucznia suma stawek należnych Uczestnikowi w ramach: Wsparcia indywidualnego, Podróży.]

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WSPARCIE FINANSOWE

[Opcja 1] Wyplata wszystkich ryczałtów

Uczestnik otrzyma wsparcie w wysokości [...] EUR/PLN

[Opcja 2] brak wyplaty

Instytucja zapewni Uczestnikowi wymagane wsparcie w postaci bezpośredniego świadczenia należnych usług. W takim przypadku Instytucja zapewni odpowiedni standard, jakość i bezpieczeństwo świadczonych usług.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WSPARCIE FINANSOWE

[Opcja 3] wypłata pełnej kwoty ryczałtowej przysługującej w jednej z kategorii

Uczestnik otrzyma wsparcie w formie wypłaty w wysokości [...] EUR/PLN i otrzyma wsparcie w postaci zapewnienia [podróży/wsparcia indywidualnego/opłaty za kurs]. W takim przypadku Instytucja zapewni odpowiedni standard oferowanych usług.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WARUNKI PŁATNOŚCI

Artykuł ma zastosowanie w przypadku gdy uczestnik otrzymuje kieszonkowe lub co najmniej jeden ryczałt]

W terminie 30 dni od dnia podpisania Umowy przez ostatnią ze stron lub po otrzymaniu przez Instytucję potwierdzenia przybycia do instytucji przyjmującej, lecz nie później niż w dniu rozpoczęcia okresu mobilności, będzie zrealizowana płatność zaliczkowa w wysokości [pomiędzy 50% a 100%] kwoty określonej w artykule *Wsparcie finansowe*. W sytuacji, gdy Uczestnik nie dostarczy wymaganych dokumentów w określonym przez Instytucję w terminie, późniejsza płatność zaliczkowa jest dopuszczalna wyjątkowo.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WARUNKI PŁATNOŚCI

Artykuł ma zastosowanie, jeśli płatność wyniesie mniej niż 100% maksymalnej kwoty wsparcia finansowego]

Jeżeli płatność wyniesie mniej niż 100%, złożenie przez Uczestnika indywidualnego raportu z wyjazdu będzie traktowane jako wniosek Uczestnika o płatność pozostałej kwoty dofinansowania. Instytucja ma 45 dni kalendarzowe na wypłatę pozostałej kwoty lub na wystawienie polecenia zwrotu, jeżeli taki zwrot będzie należny.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INNE ZAPISY UMOWY

- Sposób wypłaty środków: numer konta bankowego (jeśli dotyczy);
- Wsparcie finansowe będzie obliczone zgodnie z zasadami finansowania zawartymi w Przewodniku po programie Erasmus+ (konkurs 2023);
- Uczestnik może złożyć wniosek dotyczący przedłużenia okresu mobilności;
- Wszelkie zmiany w umowie wymagają aneksowania umowy;
- Warunki rozliczenia w przypadku zaistnienia "siły wyższej" lub nieprzestrzegania warunków umowy przez uczestnika;
- Warunki rezygnacji z wyjazdu.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

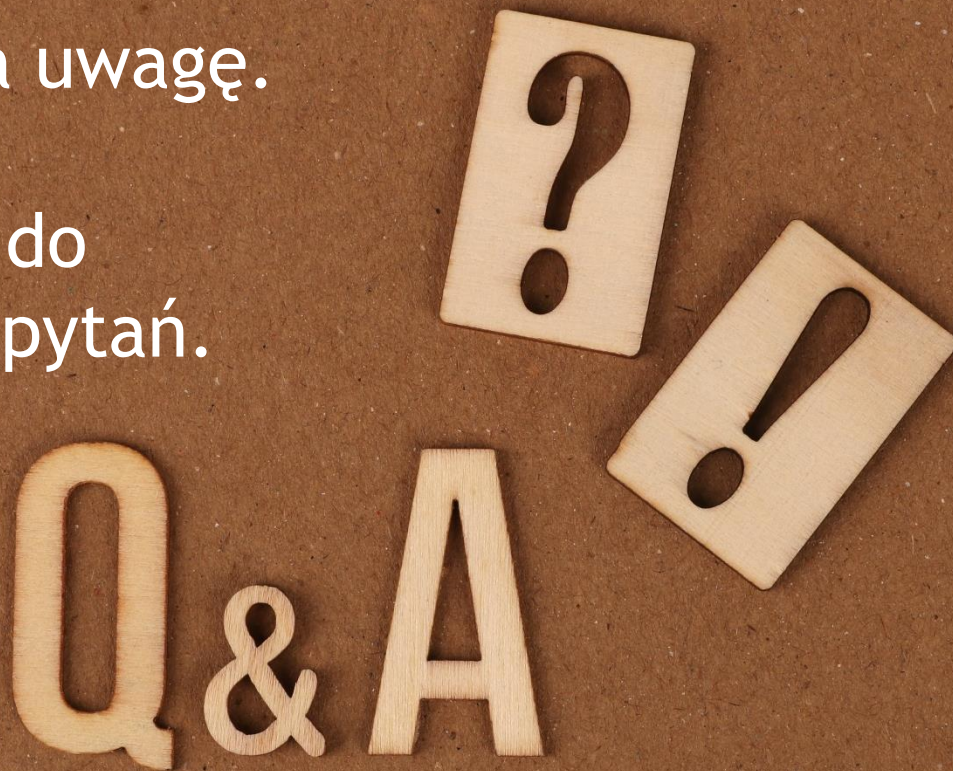

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dziękuję za uwagę.

Zapraszam do
zadawania pytań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

SPRAWOZDAWCZOŚĆ BIEŻĄCA

Zakres danych nt. uczestników projektu oraz podmiotów objętych wsparciem koniecznych do przekazania do FRSE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

FORMULARZ CST

Realizatorzy są zobowiązani do podpisania z każdym uczestnikiem umowy pomiędzy uczestnikiem mobilności a organizacją wysyłającą

- ✓ w ciągu **3 dni od podpisania umowy z uczestnikiem** Realizator jest zobowiązany do przekazania poprzez system informatyczny danych uczestników projektu
- ✓ w tym celu został przygotowany dla Państwa formularz CST 2021 dostępny w systemie online FRSE <https://online.frse.org.pl/>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

FORMULARZ CST - ŚCIEŻKA DOSTĘPU

- Projekty\
  - Elektroniczna teczka projektu\
  - Formularz CST - Nowy dokument
-
- Zawsze wybieramy „Nowy dokument”.
  - Formularz wypełnia się **wyłącznie** w wersji elektronicznej.
  - Formularz należy **wypełnić 2 razy** - przed wyjazdem i po powrocie z mobilności

Start | Wnioski | Moje dokumenty | Projekty | Ustawienia | Pomoc

Projekt programu *Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego*
 Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (KA122-SCH)
 Nabór: 2022 / 1

IDW	Teczka	Nazwa wnioskodawcy
2022-2-PL01-KA122-SCH-██████████	FERS/22/122-██████████	Szkoła Podstawowa im ██████████

Zatwierdzone dokumenty

Dokument	Wydruk
Wniosek FERS/22/SCH/ANK/DEK/0046 2023-07-06 12:30:12	Pobierz
Ankieta Beneficjenta do umowy FERS/22/SCH/ANK/0084 2023-08-14 09:33:18	Pobierz
Formularz kontraktowy FERS/22/SCH/FK/0056 2023-08-01 14:10:00	Pobierz
Umowa FERS/22/U/0087 2023-08-29 08:54:10	Pobierz
Formularz do CST2021 FERS/22/SCH/CST/0022 2023-10-11 09:21:18	Pobierz

Formularze / Niezatwierdzone dokumenty / Szkice

Wniosek FERS/22/SCH/ANK/DEK
 Nowy dokument

Ankieta Beneficjenta do umowy FERS/22/SCH/ANK
 Nowy dokument

Formularz kontraktowy FERS/22/SCH/FK
 Nowy dokument

Umowa FERS/22/U

Numer dokumentu	Data	Akcje
FERS/22/U/0087	2023-08-29 08:54:10	Pobierz

1 result

Formularz do CST2021 FERS/22/SCH/CST
 Nowy dokument

ZASADY UZUPEŁNIENIA FORMULARZA CST:

- ✓ należy wpisać dane wszystkich uczestników mobilności (**kadry oraz uczniów i uczennic**) finansowanych z projektu, którzy przystępują do przedsięwzięcia (dane osobowe, adresowe, daty planowanych mobilności)
- ✓ **nie należy podawać danych opiekunów i osób towarzyszących** (np. dodatkowy opiekun osoby niepełnosprawnej) oraz **uczestników wizyty przygotowawczej**. CST dotyczy tylko uczestników projektu tj. osób korzystających ze wsparcia w jego ramach
- ✓ nie należy tworzyć oddzielnych dokumentów dla każdego uczestnika mobilności - dane wszystkich uczestników powinny znaleźć się w jednym formularzu
- ✓ nie należy drukować i przysyłać do FRSE Formularza CST
- ✓ w przypadku podania błędnych/nieprawidłowych danych lub konieczności uzupełnienia złożonego formularza CST należy skontaktować się z opiekunem przedsięwzięcia z ramienia FRSE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

FORMULARZ CST

Dane wnioskodawcy | **Dane Uczestników**

Dane uczestników indywidualnych

Lp. Imię i Nazwisko | Wiek | Rozp. udziału w proj. | we wsp. | Zakończ. | Miejscowość

 Nowy element

Dane uczestnika

! Obywatelstwo

! Imię | ! Nazwisko | ! Rodzaj uczestnika

Brak PESEL | ! PESEL | ! Płeć | ! Wiek | ! Wykształcenie

Dane kontaktowe

! Województwo | ! Powiat (w tym miasta na pr. powiatu) | ! Gmina

! Miejscowość | Ulica | Nr domu | Nr lokalu | ! Kod pocztowy

! Telefon kontaktowy | ! Adres e-mail uczestnika

! Rodzaj uczestnika

indywidualny

pracownik lub przedstawiciel instytucji/ podmiotu

FORMULARZ CST - KADRA - SZCZEGÓŁY WSPARCIA

Szczegóły i rodzaj wsparcia

osoba nabyła kompetencje

- osoba nabyła kompetencje
- sytuacja w trakcie monitorowania
- osoba nie nabyła kompetencji

!Data rozpoczęcia udziału w projekcie (Data podpisania umowy finansowej pomiędzy organizacją wysyłającą a uczestnikiem mobilności)

!Data zakończenia udziału w projekcie (Data ostatnich zajęć merytorycznych podczas mobilności)

Status osoby na rynku pracy

Doprecyzowanie statusu

Planowana data zakończenia edukacji

Status uczestnika po zakończeniu mobilności

Zakończenie udziału osoby w projekcie zgodnie z zaplanowaną dla niej ścieżką uczestnictwa

 tak nie

Zakres wsparcia

Rozwój podstawowych umiejętności/kompetencji

Rodzaj przyznanego wsparcia

program mobilności ponadnarodowej

Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

!Data rozpoczęcia udziału we wsparciu (Data pierwszych zajęć merytorycznych podczas mobilności)

Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

- job shadowing
- prowadzenie zajęć w zagranicznej placówce oświatowej
- szkolenie zagraniczne
- inne

Data zakończenia udziału we wsparciu

!Kraj docelowy mobilności

FORMULARZ CST - UCZEŃ - SZCZEGÓŁY WSPARCIA

Doprecyzowanie statusu

osoba ucząca się/odbywająca kształcenie|
osoba ucząca się/odbywająca kształcenie
inne

osoba nabyła kompetencje|

osoba nabyła kompetencje
sytuacja w trakcie monitorowania
osoba nie nabyła kompetencji

Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

inne|
job shadowing
prowadzenie zajęć w zagranicznej placówce oświatowej
szkolenie zagraniczne
inne

Szczegóły i rodzaj wsparcia

! Data rozpoczęcia udziału w projekcie (Data podpisania umowy finansowej pomiędzy organizacją wysyłającą a uczestnikiem mobilności)

! Data zakończenia udziału w projekcie (Data ostatnich zajęć merytorycznych podczas mobilności)

! Status osoby na rynku pracy

! Doprecyzowanie statusu

Planowana data zakończenia edukacji

! Status uczestnika po zakończeniu mobilności

Zakończenie udziału osoby w projekcie zgodnie z zaplanowaną dla niej ścieżką uczestnictwa

tak nie

Zakres wsparcia

Rozwój podstawowych umiejętności/kompetencji

Rodzaj przyznanego wsparcia

program mobilności ponadnarodowej

! Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

! Data rozpoczęcia udziału we wsparciu (Data pierwszych zajęć merytorycznych podczas mobilności)

Data zakończenia udziału we wsparciu

! Kraj docelowy mobilności

Status osoby na rynku pracy

osoba bierna zawodowo|
osoba bierna zawodowo
osoba pracująca

Planowana data zakończenia edukacji

2024-08-31
2025-08-31
2026-08-31
2027-08-31
2028-08-31
2029-08-31
2030-08-31

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

DANE ZAWARTE W FORMULARZU CST - DATY

Dane uczestników oraz daty mobilności są na bieżąco przekazywane (zgodnie z klauzulami) do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instytucji Pośredniczącej (CPE) i podlegają kontroli powyższych podmiotów.

Prawidłowe DATY mobilności są niezwykle istotne z uwagi na ewentualne kontrole, w tym kontrole w miejscu odbywania mobilności

Szczegóły i rodzaj wsparcia

! Data rozpoczęcia udziału w projekcie (Data podpisania umowy finansowej pomiędzy organizacją wysyłającą a uczestnikiem mobilności)

! Data zakończenia udziału w projekcie (Data ostatnich zajęć merytorycznych podczas mobilności)

! Status osoby na rynku pracy

! Doprecyzowanie statusu

Planowana data zakończenia edukacji

! Status uczestnika po zakończeniu mobilności

Zakończenie udziału osoby w projekcie zgodnie z zaplanowaną dla niej ścieżką uczestnictwa

tak nie Nie dotyczy

Zakres wsparcia

Rodzaj przyznanej pomocy

Rozwój podstawowych umiejętności/kompetencji

program mobilności ponadnarodowej

! Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

Data rozpoczęcia udziału we wsparciu (Data pierwszych zajęć merytorycznych podczas mobilności)

Data zakończenia udziału we wsparciu

! Kraj docelowy mobilności

ZASADY UZUPEŁNIENIA FORMULARZA CST:

Formularz CST wypełniany dwukrotnie:

1. w ciągu **3 dni od podpisania** umowy z uczestnikiem
2. w terminie **30 dni kalendarzowych** od dnia zakończenia mobilności uczestnika (sprawozdanie dot. nabytych kompetencji potwierdzone raportem indywidualnym -> pole „Status uczestnika po zakończeniu mobilności”)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

FORMULARZ CST

Pole formularza CST wypełniane dwukrotnie: Status uczestnika po zakończeniu mobilności:

1. „w trakcie monitorowania”
2. „nabył/nie nabył kompetencji”

Szczegóły i rodzaj wsparcia

! Data rozpoczęcia udziału w projekcie (Data podpisania umowy finansowej pomiędzy organizacją wysyłającą a uczestnikiem mobilności)

! Data zakończenia udziału w projekcie (Data ostatnich zajęć merytorycznych podczas mobilności)

! Status osoby na rynku pracy

! Doprecyzowanie statusu

Planowana data zakończenia edukacji

! Status uczestnika po zakończeniu mobilności

Zakończenie udziału osoby w projekcie zgodnie z zaplanowaną dla niej ścieżką uczestnictwa tak nie Nie dotyczy

Zakres wsparcia

Rodzaj przyznanego wsparcia

Rozwój podstawowych umiejętności/kompetencji

program mobilności ponadnarodowej

! Doprecyzowanie rodzaju wsparcia

! Data rozpoczęcia udziału we wsparciu (Data pierwszych zajęć merytorycznych podczas mobilności)

Data zakończenia udziału we wsparciu

! Kraj docelowy mobilności

Status uczestnika projektu w chwili przystąpienia do projektu

Osoba należąca do mniejszości narodowej lub etnicznej, migrant, osoba obcego pochodzenia tak nie odmowa podania informacji Nie dotyczy

Osoba bezdomna lub dotknięta wykluczeniem z dostępu do mieszkań tak nie Nie dotyczy

Osoba z niepełnosprawnościami tak nie odmowa podania informacji Nie dotyczy

Osoba w innej niekorzystnej sytuacji społecznej tak nie odmowa podania informacji Nie dotyczy

Anuluj Gotowe

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

RAPORT INDYWIDUALNY

Dotyczy każdego uczestnika projektu:

- **ucznia / uczeni**cy (w przypadku realizacji mobilności grupowej);
- **kadry** (w przypadku realizacji mobilności kadry, tj. obserwacja pracy / szkolenia i kursy / prowadzenie zajęć w zagranicznej placówce)

Wzór raportu indywidualnego stanowić będzie załącznik do umowy finansowej

Zamieszczony na stronie www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023 (Załączniki do umowy finansowej)

Raport należy wypełnić w ciągu **14 dni** od zakończenia mobilności przez uczestnika

Wypełniany po zrealizowaniu mobilności przez uczestnika / wynik zamieszczany w formularzu CST -> pole „Status uczestnika po zakończeniu mobilności”

RAPORT INDYWIDUALNY UCZNIĄ/UCZENNICY

Składa się z 5 pytań, weryfikujących nabycie / rozwój kompetencji w wyniku udziału w przedsięwzięciu:

1. Czy dzięki udziałowi w projekcie poprawiłeś/ -aś swoje umiejętności posługiwania się językiem obcym?
2. Czy udział w projekcie wpłynął na Twoje zainteresowanie lub podniesienie wiedzy w zakresie wykorzystania nowych technologii cyfrowych (np. korzystanie z komputera, Internetu, aplikacji, innych urządzeń ICT) w procesie uczenia się?
3. Czy dzięki udziałowi w projekcie zwiększyłeś/ -aś swoją wiedzę na temat historii, kultury, tradycji i obyczajów kraju w którym odbyłeś/ -aś wyjazd zagraniczny?
4. Czy udział w projekcie wpłynął na zdobycie lub rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich np. lepsze rozumienie zagadnień dotyczących demokracji, równości, sprawiedliwości, praw obywatelskich?
5. Czy udział w projekcie wpłynął na zdobycie umiejętności współpracy w środowisku międzynarodowym?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

RAPORT INDYWIDUALNY UCZESTNIKA Z KADRY PEDAGOGICZNEJ

Składa się z 5 pytań, weryfikujących nabycie / rozwój kompetencji w wyniku udziału w przedsięwzięciu:

1. Czy dzięki udziałowi w projekcie nauczyłeś/aś się nowych metod, podejść lub technik nauczania, które mogą być wykorzystywane przy pracy z uczniem np. w zakresie technologii cyfrowych?
2. Czy dzięki udziałowi w projekcie poprawiłeś/aś swoje umiejętności posługiwania się językiem obcym?
3. Czy dzięki udziałowi w projekcie poprawiłeś/aś swoją wiedzę na temat przedmiotu, którego nauczasz lub obszaru zawodowego w którym pracujesz?
4. Czy udział w projekcie wpłynął na zdobycie lub rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich np. lepsze rozumienie zagadnień dotyczących demokracji, równości, sprawiedliwości, praw obywatelskich?
5. Czy udział w projekcie wpłynął na zdobycie umiejętności współpracy w środowisku międzynarodowym?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

RAPORT INDYWIDUALNY

Odpowiedzi na powyższe pytania zgodnie z wzorem raportu, będącym załącznikiem do umowy finansowej należy udzielić w ramach poniższej kafeterii:

Nie	Raczej nie	Nie mam zdania	Raczej tak	Tak
-----	------------	----------------	------------	-----

Osoba odpowiedzialna za opracowanie wyników raportów indywidualnych (koordynator projektu) podsumowuje raport stosując poniższą zasadę:

jeżeli udzielona odpowiedź to "raczej tak" lub "tak" przy min. 3 pytaniach z 5 oznacza, że uczestnik nabył kompetencje

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WYNIK RAPORTU INDYWIDUALNEGO

Uczestnik nabył kompetencje	Uczestnik nie nabył kompetencji
X	

Wynik raportu powinien zostać przekazany do FRSE wyłącznie **w formie elektronicznej poprzez uzupełnienie formularza CST 2021** znajdującego się w systemie OnLine.frse **w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia mobilności uczestnika**

Raportów indywidualnych poszczególnych uczestników nie przesyłają Państwo do FRSE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

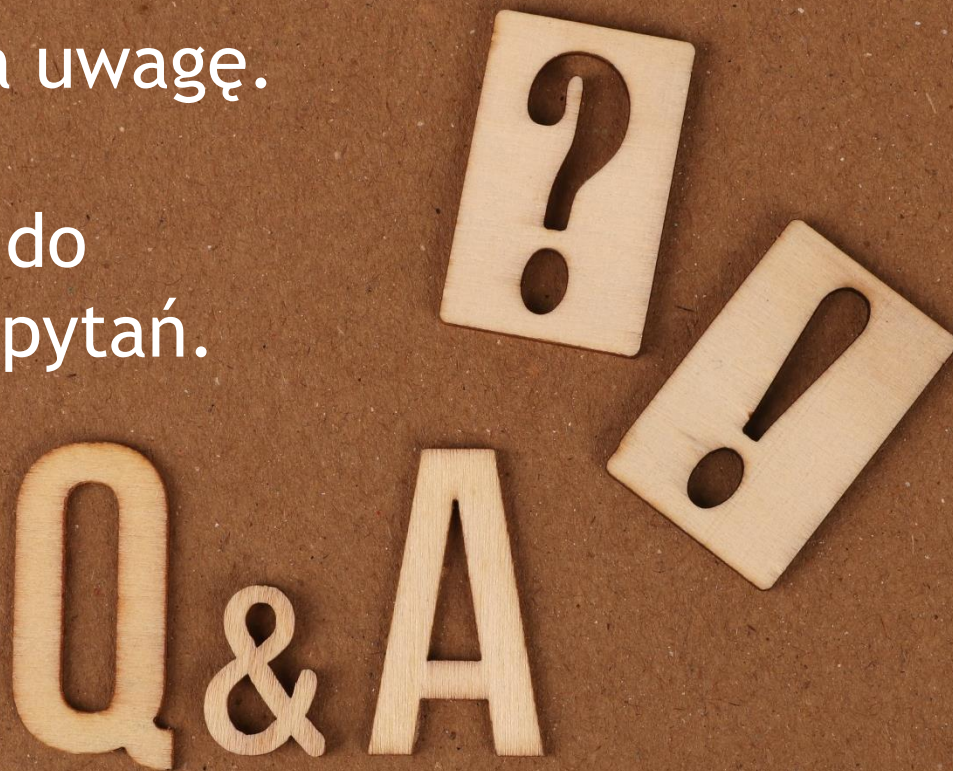

FORMULARZ CST - PODSUMOWANIE

Dziękuję za uwagę.

Zapraszam do
zadawania pytań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Upowszechnianie i ewaluacja

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Promocja

Upowszechnianie

- Widoczność i informowanie o przedsięwzięciu
- Utrwalanie wizerunku organizacji
- Działania informujące o rezultatach
- Adresowana do szerszej grupy odbiorców
- Jej zadaniem jest dotarcie do największej liczby osób przez informację
- Pokazuje korzyści projektu

- Rozprzestrzenianie na szeroką skalę
- Eksponowanie wyników: produktów, dobrych praktyk, rezultatów i wniosków
- Dzielenie się sukcesem projektu
- Działania informujące o rezultatach
- Dedykowane węższej grupie odbiorców - osobom, które będą mogły wykorzystać rezultaty
- Umożliwia wykorzystanie i zastosowanie rezultatów
- Wykorzystuje różnorodne sposoby komunikacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

- **Upowszechnienie to zaplanowany proces mający na celu przekonanie indywidualnych użytkowników do przyjęcia i korzystania z rezultatów projektu.**
- **Rezultat** - to, co osiągnęliśmy na skutek podjętych działań, wynik, efekt...

REZULTATY (WYNIKI)

Materialne: podręczniki, programy nauczania, cyfrowe narzędzia edukacyjne, biuletyny, broszury; sprawozdania z badań lub studia badawcze; przewodniki na temat dobrych praktyk lub studia przypadku.

Niematerialne: wiedza i doświadczenie zdobyte przez uczestników, osoby uczące się lub kadre; większe umiejętności lub osiągnięcia; większa świadomość kulturowa, lepsza znajomość języków obcych.

Indywidualne: • rozwinięte kompetencje • networking • zwiększona świadomość kulturowa

Instytucjonalne: • rozwinięte kompetencje kadry • nawiązanie partnerstwa z inną instytucją/organizacją • doświadczenie w realizacji projektów.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

➤ **Upowszechnianie:**

- Umożliwia prezentację rezultatów projektu,
- Skierowane do grupy odbiorców, którzy mogą wykorzystać rezultaty,
- Rezultaty nie są ograniczone własnością praw intelektualnych.

➤ **Działania upowszechniające są ważne ponieważ:**

- ✓ Są narzędziami transferu wiedzy i rezultatów.
- ✓ Maksymalizują wpływ i oddziaływanie na zaangażowane społeczności.
- ✓ Stanowią finalny element realizacji projektu.
- ✓ Przeciwdziałają zanikaniu rezultatów projektu.

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

- **Promocja i upowszechnianie to dwa różne pojęcia.**
- **Każde upowszechnianie rezultatów to promocja, ale nie każde działania promocyjne to upowszechnianie rezultatów.**
- **Te same narzędzie, ale różna treść.**
- **To, czy dane działanie jest promocją czy upowszechnianiem determinuje treść komunikatu**

Przykładowe działania promocyjne:

- plakaty
- dystrybucja ulotek i broszur
- newslettery
- dystrybucja gadżetów
- media społecznościowe,
- strony internetowe, blogi
- dni otwarte
- gabloty szkolne

Przykładowe sposoby upowszechniania:

- wydarzenia, seminaria, konferencje
- dyskusje,
- pokazy umiejętności uczestników,
- warsztaty
- materiały pisemne: komunikaty prasowe, broszury, sprawozdania
- materiały audiowizualne: wideoklipy, aplikacje, podcasty,
- prezentacje multimedialne
- media społecznościowe, strony internetowe, blogi
- dni otwarte, targi edukacyjne, publiczne imprezy

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Upowszechniaj nieszablonowo:

- **Przeprowadzenie warsztatów**
- **Prowadzenie bloga**
- materiały audiowizualne: wideoklipy, aplikacje, podcasty, prezentacje multimedialne
- **Lekcje otwarte** dla innych nauczycieli
- **Warsztaty** uczniowskie lub nauczycielskie w różnych szkołach
- **Parada** w mieście
- **Komiks** ukazujący czego można nauczyć się dzięki realizacji projektów
- **Plakat** wielkoformatowy w mieście
- **Gra miejska**
- **Forum** z udziałem różnych szkół z regionu
- **Teledysk** o projekcie i jego rezultatach
- Szkolny **flashmob/ tik tok**
- **Prezentacja** zebranych informacji podczas rady pedagogicznej
- **Wizyty w szkołach**
- Kurs dla Uniwersytetu III wieku
- Wywiady opublikowane na YT
- **Wystawa zdjęć**
- Lokalny **piknik rodzinny**
- **Konkursy** szkolne i międzyszkolne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EWALUACJA

- **Ewaluacja** to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów.
- Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.

Etapy realizacji badania ewaluacyjnego:

- 1) strukturalizacja - wybór i określenie kryteriów i elementów, które mają być poddane ewaluacji
- 2) zbieranie danych - zbieranie materiałów niezbędnych do analizy
- 3) analiza - interpretacja zebranych danych, oszacowanie efektów projektu, zestawienie i porównanie danych
- 4) ocena - ocena efektów projektu w odniesieniu do uprzednio sformułowanych pytań (analiza stopnia osiągnięcia zakładanych celów)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

EWALUACJA

- **Podział ze względu na moment prowadzenia ewaluacji:** • ewaluacja wstępna • ewaluacja śródkresowa/średniookresowa • ewaluacja końcowa/pełna
- **Ewaluacji mogą podlegać następujące obszary:** rekrutacja uczestników, organizacja mobilności, zgodność przebiegu projektu z założeniami: rekrutacja mi we wniosku, postępy uczestników, promocja i upowszechnianie rezultatów
- **Przykładowe narzędzia służące do ewaluacji**
  - ✓ ankiety
  - ✓ testy
  - ✓ indywidualne raporty uczestników
  - ✓ rozmowy i wywiady
  - ✓ formularze

EWALUACJA

Otrzymane dane w wyniku ewaluacji powinny zostać poddane rzetelnej ocenie, na podstawie której opracowane będą **wnioski i rekomendacje**.

W tym celu FRSE rekomenduje przygotowanie **raportu z ewaluacji**, który będzie źródłem wiedzy dla znalezienia właściwych rozwiązań na przyszłość.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

SPRAWOZDAWCZOŚĆ KOŃCOWA

- **Sprawozdanie końcowe i wnioski o płatność salda**
  - W ciągu **60 dni kalendarzowych** od daty zakończenia Projektu beneficjent musi przestać **sprawozdanie końcowe z realizacji Projektu w systemie online FRSE.**
  - Sprawozdanie to musi zawierać informacje niezbędne do **uzasadnienia faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych.**
  - Sprawozdanie końcowe uznaje się za **wniosek beneficjenta o płatność salda dofinansowania.**
- Beneficjent zaświadczy, że informacje przedstawione w sprawozdaniu są **kompletne, wiarygodne i zgodne z prawdą.** Musi on również zaświadczyć, że poniesione koszty można uznać za kwalifikowalne zgodnie z Umową oraz że wniosek o płatność jest **poparty stosownymi dokumentami** potwierdzającymi, które można przedstawić w kontekście kontroli lub audytów.
- Kwoty będą wyrażone w **EUR**, ostateczna kwota dofinansowania i płatność bilansująca zostanie przeliczona przez FRSE na **PLN.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

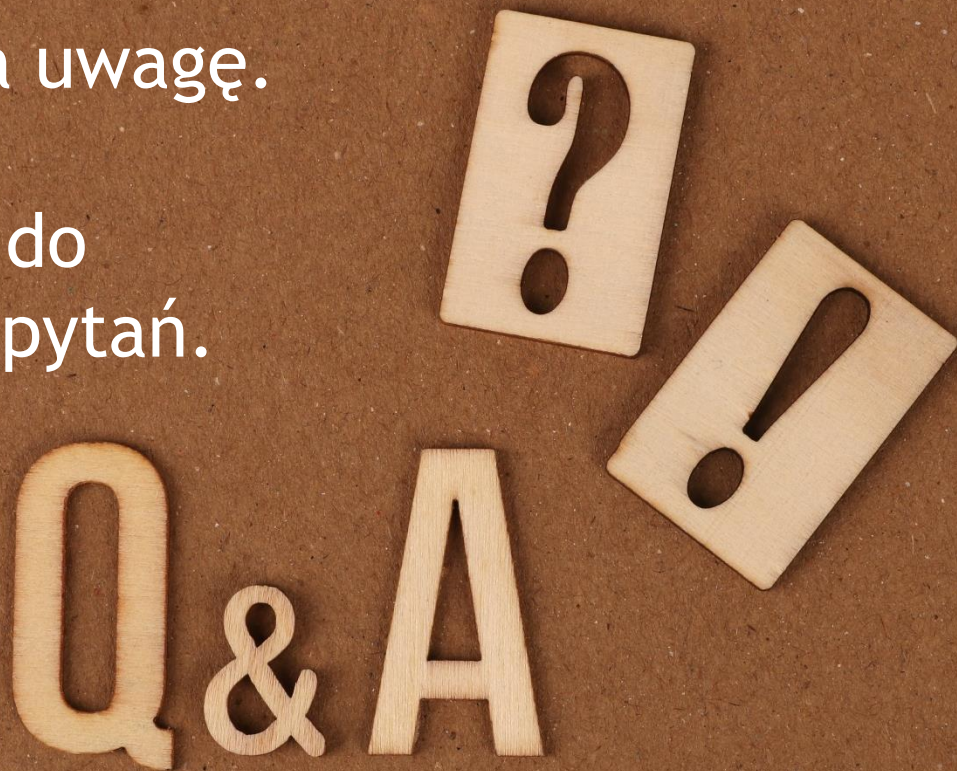
Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dziękuję za uwagę.

Zapraszam do
zadawania pytań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji